

WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI

WYTYCZNE Z ZAKRESU AKTYWIZACJI I INTEGRACJI STUDENTÓW Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

Wytyczne powstały w ramach projektu pn. „Kompleksowy program wsparcia osób z niepełnosprawnościami w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy” (nr POWR.03.05.00-00-A079/19), dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020

Akty prawne, w oparciu, o które utworzono niniejsze wytyczne:

Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, przyjęta 13 grudnia 2006 r.

Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o wdrożeniu niektórych przepisów Unii Europejskiej w zakresie równego traktowania, Dz.U. 2020 poz. 2156

Obwieszczenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2021 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, Dz.U. 2021 poz. 857

Uchwała Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia: 25 kwietnia 2017 r. w sprawie studiowania osób niepełnosprawnych

Uchwała Kolegium Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy z dnia: 25 kwietnia 2017 r., w sprawie wyrównywania szans dostępu do edukacji

Uchwała nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia dokumentu Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030, M.P. 2021 poz. 218

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. - Karta Praw Osób Niepełnosprawnych, M.P. 1997 nr 50 poz. 475 z późn. zm.

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, M.P. 2012 poz. 991 z późn. zm.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Dz.U. 2004 nr 64 poz. 593 z późn. zm.

Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, Dz.U. 2019 poz. 1696 z późn. zm.

Ustawa o języku migowym i innych środkach komunikowania się, Dz.U.2017.0.1824 z późn. zm.

Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz. U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, Dz.U. z 1997 r. nr 123, poz. 776 z późn. zm.

I. ANALIZA SYTUACJI PROBLEMOWEJ

Brak jest dokładnych danych, dotyczących liczby osób z niepełnosprawnościami, zamieszkujących województwo kujawsko-pomorskie oraz samą Bydgoszcz. Jednakże, opierając się na informacjach, przedstawionych w 2020 r. przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Bydgoszczy, wskazać można wartości szacunkowe. Według nich, liczba osób posiadających prawomocne orzeczenie lub wyrok sądu, udowadniające niepełnosprawność, wyniosła wówczas 165 216 osób (ok. 8% wszystkich mieszkańców województwa).

Jednocześnie, liczby te sięgały w Bydgoszczy 28 859 osób (ok. 8,4% mieszkańców Bydgoszczy), a na terenie powiatu bydgoskiego ziemskiego 7 331 osób (ok. 6,5% mieszkańców powiatu). Warto przy tym nadmienić, że według zapisów niektórych dokumentów strategicznych (m.in. Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Bydgoska Lokalna Grupa Działania „Dwie Rzeki”), liczba osób z niepełnosprawnościami, mieszkających w Bydgoszczy realnie sięgać może nawet 50 tysięcy. Część z nich nie zgłasza bowiem swojej niepełnosprawności, lub też nie przedłuża terminu obowiązywania dokumentów, poświadczających niepełnosprawność.

W latach akademickich: 2019/2020, 2020-2021 oraz 2021-2022 na wszystkich wydziałach Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, a także wszystkich kierunkach i rodzajach kształcenia, odnotowano średniorocznie występowanie 100 studentów posiadających aktualne orzeczenie o niepełnosprawności (ok. 1% wszystkich studentów kształcących się na Uczelni). Szacowana liczba studentów, realnie posiadających stopień niepełnosprawności, jest według obserwacji Biura ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Pełnomocnika Rektora i Kanclerza ds. Osób z Niepełnosprawnościami co najmniej dwa razy wyższa (średniorocznie ok. 200-300 osób).

Bazując na obserwacjach własnych oraz danych Biura ds. Osób Niepełnosprawnych Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, a także w oparciu o zapisy Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Bydgoska Lokalna Grupa Działania „Dwie Rzeki”, wyszczególnić można najważniejsze problemy, dotyczące osoby z niepełnosprawnościami, kształące się w strukturach Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, w kontekście aktywizacji i integracji. Są to przede wszystkim:

1. Poczucie bezradności i apatia społeczna, determinujące wycofanie społeczne, niechęć do podejmowania aktywności, uczestnictwa w działaniach integracyjnych.
2. Brak wiary we własne umiejętności, a także brak otwartości, nieśmiałość i nieufność względem osób trzecich i instytucji.
3. Brak wiedzy z zakresu dostępu do działań, ukierunkowanych na aktywizację społeczną oraz integrację z innymi osobami z niepełnosprawnościami oraz pozostałymi członkami społeczności akademickiej.
4. Strach przed zetknięciem się z barierami natury architektonicznej i organizacyjnej, mogących potencjalnie wystąpić w trakcie uczestnictwa w działaniach aktywizacyjnych i integracyjnych.
5. Niepewna sytuacja finansowa, uniemożliwiająca udział w komercyjnych działaniach o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym.
6. Brak wiedzy, dotyczącej możliwości wsparcia osób z niepełnosprawnościami, wśród pozostałych członków społeczności akademickiej (w tym studentów oraz kadry dydaktycznej i administracyjnej).
7. Konieczność zmagania się ze stereotypami społecznymi i niezrozumieniem ze strony osób trzecich, co przekłada się na pogłębienie wspomnianej wcześniej bezradności, apatii i wycofania społecznego.

II. KIERUNKI DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZNIWELOWANIE WYSTĘPUJĄCYCH BARIER

1. Dążenie do poniesienia aktywności osób z niepełnosprawnościami, zarówno w kontekście działań edukacyjnych, jak i zajęć dodatkowych oraz pozauczelnianych.
2. Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami, możliwości udziału w działaniach aktywizacyjnych i integracyjnych, a także wszelkiego rodzaju innych działaniach związanych z codziennym życiem Uczelni.
3. Gwarancja pełnego i aktywnego udziału osób z niepełnosprawnościami lub reprezentantów osób z niepełnosprawnościami, w procesie tworzenia wszelkich dokumentów normatywnych Uczelni, strategii oraz treści marketingowych i promocyjnych, bądź związanych z procesem dydaktyki.

4. Zapewnienie pomocy ze strony osób posiadających wiedzę i umiejętności, z zakresu wsparcia osób z niepełnosprawnościami, w szczególności w kontekście organizacji i uczestnictwa w działaniach aktywizacyjnych i integracyjnych.
5. Włącznie w działania integracyjne i aktywizacyjne otoczenia osób z niepełnosprawnościami.
6. Ścisła współpraca Uczelni z instytucjami wyspecjalizowanymi w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami, w szczególności w kontekście organizacji działań aktywizacyjnych i integracyjnych.
7. Wzmocnienie pozycji Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych WSG, a także promocja jego działalności.
8. Działania uświadamiające, dotyczące aktywizacji i integracji osób z niepełnosprawnościami, skierowane do pozostałych członków wspólnoty akademickiej.
9. Utworzenie systemu monitorowania stanu integracji i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami.
10. Rozpoznawanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w kontekście ich integracji oraz aktywizacji.

III. STAN DOCELOWY, KTÓRY MA ZOSTAĆ OSIĄGNIĘTY DZIĘKI WDRAŻANYM PROCEDUROM

1. Zwiększony udział osób z niepełnosprawnościami w działaniach aktywizacyjnych i integracyjnych, oraz wszelkich innych, związanych z codziennym życiem Uczelni, a także aktywnościach pozauczelnianych.
2. Zwiększona aktywność i zaangażowanie osób z niepełnosprawnościami lub reprezentantów osób z niepełnosprawnościami, w proces tworzenia wszelkich dokumentów normatywnych Uczelni, strategii oraz treści marketingowych i promocyjnych, bądź związanych z procesem dydaktyki.
3. Zaangażowanie w proces organizacji i realizacji działań aktywizacyjnych i integracyjnych większej liczby osób, posiadających wiedzę i umiejętności, z zakresu wsparcia osób z niepełnosprawnościami.

4. Zwiększona i usystematyzowana współpraca z instytucjami wyspecjalizowanymi w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami, w szczególności w kontekście organizacji działań aktywizacyjnych i integracyjnych.
5. Silna pozycja Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych WSG, jako stowarzyszenia integrującego osoby z niepełnosprawnościami, a także promującego ich aktywność.
6. Wdrożenie działań uświadamiających, a w efekcie wysoki poziom wiedzy wśród pozostałych członków wspólnoty akademickiej, w zakresie aktywizacji i integracji osób z niepełnosprawnościami.
7. Prowadzenie bieżącego monitorowania stanu integracji i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami, a także ich potrzeb oraz publikowanie kwartalnych raportów w tym zakresie.
8. Wytworzenie pozytywnych postaw wśród osób z niepełnosprawnościami, pozwalających na przełamanie poczucia bezradności i apatii społecznej, a także wytworzenie poczucia wiary we własne możliwości, zwiększenie otwartości wobec osób trzecich oraz przezwyciężenie strachu przed obcowaniem ze światem zewnętrznym.

IV. WYTYCZNE

Niniejsze wytyczne, wynikają bezpośrednio ze wskazanych w punkcie II niniejszego dokumentu kierunków działań (w szczególności kierunek nadrzędny, tj.: Dążenie do poniesienia aktywności osób z niepełnosprawnościami, zarówno w kontekście działań edukacyjnych, jak i zajęć dodatkowych oraz pozauczelnianych), a ich efektem ma być stan docelowy, opisany w punkcie III niniejszego dokumentu (w szczególności cel nadrzędny: Zwiększony udział osób z niepełnosprawnościami w działaniach aktywizacyjnych i integracyjnych, oraz wszelkich innych, związanych z codziennym życiem Uczelni, a także aktywnościach pozauczelnianych).

Wdrażając wytyczne, uwzględniać należy także zapisy, zawarte we wszelkich dokumentach normatywnych, obowiązujących w Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy, w szczególności zaś tych, w bezpośredni sposób odnoszących się do sytuacji osób z niepełnosprawnościami. Należy pamiętać, o konieczności konsultowania wszelkich zapisów odnoszących się do osób z niepełnosprawnościami w dokumentach normatywnych, strategiach

oraz treściach marketingowych i promocyjnych przez Pełnomocnika Rektora i Kanclerza ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Działania wskazane w wytycznych, należy stosować równoległe lub w połączeniu z działaniami, prowadzonymi przez Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Pełnomocnika Rektora i Kanclerza ds. Osób z Niepełnosprawnościami. W szczególności, pamiętać należy o integrowaniu tych działań z założeniami programu „Niepełnosprawni – Pełnosprawni na studiach”, oraz działalnością uczelnianej wypożyczalni sprzętu, pracą doradców ds. studentów z niepełnosprawnościami oraz asystentów, a także funkcjonowaniem poszczególnych sekcji sportu osób z niepełnosprawnościami.

Wytyczne:

I. Kierunek działań: Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami, możliwości udziału w działaniach aktywizacyjnych i integracyjnych, a także wszelkiego rodzaju innych działaniach związanych z codziennym życiem Uczelni.

Realizacja m.in. poprzez:

- 1) Organizację minimum 2 wydarzeń w każdym roku akademickim, ukierunkowanych na integrację studentów z niepełnosprawnościami z pozostałymi przedstawicielami wspólnoty akademickiej, w tym minimum:
 - a) jednego wydarzenia o charakterze sportowo-rekreacyjnym lub turystycznym,
 - b) jednego wydarzenia o charakterze naukowo-edukacyjnym.
- 2) Organizację wydarzeń, o których mowa wyżej, w przestrzeniach dostosowanych do możliwości i potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a więc pozbawionych barier architektonicznych, wyposażonych w odpowiednie technologie lub pomoce naukowe, ułatwiające osobom z niepełnosprawnościami pełny i aktywny udział,
- 3) Angażowanie do realizacji działań aktywizacyjnych i integracyjnych personelu, świadomego konieczności unikania sformułowań stereotypowych, mogących urazić godność osobistą osób z niepełnosprawnościami, posiadających doświadczenie w pracy z osobami z niepełnosprawnościami oraz przy wdrażaniu działań aktywizacyjnych i integracyjnych,
- 4) Dostosowanie programów zajęć aktywizacyjnych i integracyjnych do rozpoznanych wcześniej potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- 5) Zapewnienie rabatów lub bezpłatnego wstępu na wydarzenia, w kontekście których przewidziano płatne uczestnictwo,

6) Przekazywanie komunikatów, dotyczących poszczególnych działań aktywizacyjno-integracyjnych, w formie dostosowanej do możliwości i potrzeb osób z niepełnosprawnościami (m.in. poprzez zastosowanie: powiększonego druku, czcionki w języku Braille'a, audiodeskrypcji, odpowiedniego kontrastu lub stron internetowych stosujących rozwiązania zgodne ze standardem WCAG 2.1.).

II. Kierunek działań: Gwarancja pełnego i aktywnego udziału osób z niepełnosprawnościami lub reprezentantów osób z niepełnosprawnościami, w procesie tworzenia wszelkich dokumentów normatywnych Uczelni, strategii oraz treści marketingowych i promocyjnych, bądź związanych z procesem dydaktyki.

Realizacja m.in. poprzez:

- 1) Możliwość zgłaszania przez osoby z niepełnosprawnościami lub ich reprezentantów, pomysłów, dotyczących nowych dokumentów normatywnych, strategii, treści marketingowych lub promocyjnych, które obowiązywać powinny na Uczelni,
- 2) Możliwość zgłaszania przez osoby z niepełnosprawnościami lub ich reprezentantów, pomysłów, dotyczących zmian w dokumentach normatywnych, strategiach, treściach marketingowych i promocyjnych, aktualnie obowiązujących na Uczelni,
- 3) Konieczność zatwierdzenia wszelkich zapisów, odnoszących się do osób z niepełnosprawnościami w dokumentach normatywnych, strategiach oraz treściach marketingowych i promocyjnych, przez Pełnomocnika Rektora i Kanclerza ds. Osób z Niepełnosprawnościami. W szczególności dotyczy to aspektów, związanych z aktywizacją i integracją osób z niepełnosprawnościami.

III. Kierunek działań: Zapewnienie pomocy ze strony osób posiadających wiedzę i umiejętności, z zakresu wsparcia osób z niepełnosprawnościami, w szczególności w kontekście organizacji i uczestnictwa w działaniach aktywizacyjnych i integracyjnych.

Realizacja m.in. poprzez:

- 1) Ustalenie dyżurów Pełnomocnika Rektora i Kanclerza ds. Osób z Niepełnosprawnościami, w trakcie których osoby z niepełnosprawnościami, zgłaszać będą mogły swoje bieżące problemy i spostrzeżenia dotyczące działań aktywizacyjnych i integracyjnych,

- 2) Zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji (również w formie bezpośredniej konsultacji), dotyczących organizacji wydarzeń o charakterze integracyjnym i aktywizacyjnym,
- 3) Zapewnienie wsparcia ze strony asystentów osób z niepełnosprawnościami, w trakcie wydarzeń o charakterze aktywizacyjnym i integracyjnym,
- 4) Korzystanie ze wsparcia osób, posiadających wiedzę i umiejętności w zakresie przygotowywania i wdrażania działań o charakterze integracyjnym i aktywizacyjnym, skierowanych do osób z niepełnosprawnościami.

IV. Kierunek działań: Włączenie w działania integracyjne i aktywizacyjne otoczenia osób z niepełnosprawnościami.

Realizacja m.in. poprzez:

- 1) Zapewnienie możliwości udziału w działaniach o charakterze integracyjnym i aktywizacyjnym również otoczeniu osób z niepełnosprawnościami (rozumianego jako osoby z najbliższego otoczenia, bez których udział w wydarzeniu osób z niepełnosprawnościami byłby niemożliwy lub silnie ograniczony),
- 2) Zapewnienie osobom należącym do otoczenia osób z niepełnosprawnościami, możliwości zgłaszania bieżących problemów i spostrzeżeń dotyczących działań aktywizacyjnych i integracyjnych, Pełnomocnikowi Rektora i Kanclerza ds. Osób z Niepełnosprawnościami,
- 3) Możliwość zgłaszania przez osoby z otoczenia osób z niepełnosprawnościami lub ich reprezentantów, pomysłów dotyczących nowych dokumentów normatywnych, strategii, treści marketingowych i promocyjnych, które obowiązywać powinny na Uczelni,
- 4) Możliwość zgłaszania przez osoby z otoczenia osób z niepełnosprawnościami lub ich reprezentantów, pomysłów dotyczących zmian w dokumentach normatywnych, strategiach, treściach marketingowych i promocyjnych, aktualnie obowiązujących na Uczelni.

V. Kierunek działań: Ścisła współpraca Uczelni z instytucjami wyspecjalizowanymi w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami, w szczególności w kontekście organizacji działań aktywizacyjnych i integracyjnych.

Realizacja m.in. poprzez:

- 1) Przekazywanie do zaopiniowania instytucjom wyspecjalizowanym w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami, raportów dotyczących stanu integracji i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami, a także potrzeb tych osób,

- 2) Przekazywanie do zaopiniowania instytucjom wyspecjalizowanym w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami, programów poszczególnych wydarzeń lub inicjatyw, polegających na aktywizacji i/lub integracji osób z niepełnosprawnościami,
- 3) Zapraszanie przedstawicieli instytucji wyspecjalizowanych w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami, na wydarzenia aktywizacyjno-integracyjne realizowane na Uczelni, w roli obserwatorów,
- 4) Współpracę z instytucjami wyspecjalizowanymi w zakresie wsparcia osób z niepełnosprawnościami przy wdrażaniu działań uświadamiających, dotyczących aktywizacji i integracji osób z niepełnosprawnościami, skierowanych do pozostałych członków wspólnoty akademickiej.

VI. Kierunek działań: Wzmocnienie pozycji Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych WSG, a także promocja jego działalności.

Realizacja m.in. poprzez:

- 1) Reorganizację Zrzeszenia Studentów Niepełnosprawnych WSG, polegającą na utworzeniu statutu Zrzeszenia, wyborze jego władz (będących także reprezentantami Zrzeszenia), a także określeniu długoterminowej strategii działania,
- 2) Wspieranie działań Zrzeszenia, polegających przede wszystkim na dbaniu o interesy studentów z niepełnosprawnościami, a także ich aktywizowanie, w kontekście uczestnictwa w życiu społeczności akademickiej,
- 3) Utworzenie zakładki na stronie internetowej Uczelni, a także profili w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram), promujących działalność Zrzeszenia,
- 4) Uruchomienie cyklu publikacji (tekstowych lub w formie wideo), cyklicznie zamieszczanych przez Zrzeszenie w Internecie, których tematyka dotyczyła będzie integracji i aktywizacji studentów z niepełnosprawnościami.

VII. Kierunek działań: Działania uświadamiające, dotyczące aktywizacji i integracji osób z niepełnosprawnościami, skierowane do pozostałych członków wspólnoty akademickiej.

Realizacja m.in. poprzez:

- 1) Prowadzenie cyklicznych spotkań informacyjno-uświadamiających oraz szkoleń dla kadry dydaktyczno-administracyjnej, w szczególności dotyczących zjawiska aktywizacji i integracji osób z niepełnosprawnościami,

- 2) Prowadzenie cyklicznych spotkań informacyjno-uświadamiających oraz szkoleń dla studentów, kształcących się na Uczelni, w szczególności dotyczących zjawiska aktywizacji i integracji osób z niepełnosprawnościami,
- 3) Prowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnych przy wykorzystaniu mediów społecznościowych, przedstawiających specyfikę oraz sposoby aktywizacji i integracji osób z niepełnosprawnościami,
- 4) Tworzenie materiałów informacyjno-promocyjnych w formie tradycyjnej (m.in.: plakaty, ulotki, broszury, publikacje), przedstawiających specyfikę oraz sposoby aktywizacji i integracji osób z niepełnosprawnościami.

VIII. Kierunek działań: Utworzenie systemu monitorowania stanu integracji i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami.

Realizacja m.in. poprzez:

- 1) Bieżące prowadzenie ewidencji obecności osób z niepełnosprawnościami podczas wydarzeń integracyjnych oraz zajęć aktywizacyjnych, a także wszelkich innych aktywności organizowanych przez Uczelnię,
- 2) Bieżące prowadzenie badania ankietowego, mierzącego stan integracji i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami, zarówno w opinii osób z niepełnosprawnościami, jak i pozostałych członków wspólnoty akademickiej,
- 3) Prowadzenie obserwacji dotyczących stanu integracji i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami, przez Pełnomocnika Rektora i Kanclerza ds. Osób z Niepełnosprawnościami,
- 4) Możliwość zgłaszania swoich uwaga dotyczących działań integracyjnych i aktywizacyjnych, przez osoby z niepełnosprawnościami oraz ich otoczenie,
- 5) Przygotowywanie kwartalnych oraz rocznych raportów dotyczących stanu integracji i aktywizacji osób z niepełnosprawnościami.

IX. Kierunek działań: Rozpoznawanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w kontekście ich integracji oraz aktywizacji.

Realizacja m.in. poprzez:

- 1) Prowadzenie badania ankietowego, ukierunkowanego na rozpoznanie potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- 2) Prowadzenie obserwacji dotyczących potrzeb osób z niepełnosprawnościami przez Pełnomocnika Rektora i Kanclerza ds. Osób z Niepełnosprawnościami,

- 3) Możliwość zgłaszania swoich potrzeb, dotyczących działań aktywizacyjnych i integracyjnych, przez osoby z niepełnosprawnościami,
- 4) Przygotowywanie kwartalnych oraz rocznych raportów dotyczących potrzeb osób z niepełnosprawnościami.